

прикладу, після перегляду кількох дописів з конкретної теми, читач починає помічати її все частіше у вкладці «Цікаве». Тому СММ-спеціалісти не рекомендують прив'язувати розміщення на сторінці інформації до часу, оскільки від цього не залежить успішність профілю.

Отже, просування освітніх послуг у мережі «Інстаграм» – це відмінний спосіб привернути увагу широкої аудиторії до сторінки та збільшити кількість відвідувачів. Щоб досягти успіху, необхідно створювати контент, який залучатиме цільову аудиторію до інтерактивної комунікації із використанням відповідних відміток (хештегів). Це, у свою чергу, сприятиме зростанню аналітичних показників, брендуванню освітніх послуг, що здійснюються за спеціальністю «Журналістика» у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка. Зазначимо, що для ефективного просування свого бренду необхідно створювати якісний, привабливий контент та відстежувати ефективність підписів.

Список використаної літератури

1. Агентство інтернет-маркетингу Elit-Web. URL: <https://elit-web.ua/ua/blog/prodvizhenie-v-instagram>.
2. Академія інтернет маркетингу.
URL: <https://webpromoexperts.net/ua/blog/strategiya-prisutstviya-v-instagram/>.
3. Instagram вперше випередив Facebook за кількістю користувачів в Україні – дослідження. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/01/20/681633/>.
4. Smm агенція Post Up URL: <https://www.post-up.com.ua/prosuvannya-u-instagram/>.
5. Сторінка кафедри журналістики. URL: <https://www.instagram.com/kafedra.zhurnalistyky/?igshid=YjNmNGQ3MDY%3D>

*Ірина Канюка,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 061 Журналістика,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Науковий керівник – кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент **Наталія Біла***

ПОРТРЕТНЕ ІНТЕРВ'Ю ЯК ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЖАНР НА ПЛАТФОРМІ «ЮТУБ» (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПРОЄКТУ «ЦЕ НІХТО НЕ БУДЕ ДИВИТИСЬ»)

Портретне інтерв'ю є важливим у сучасному медіапросторі видом інтерв'ю як жанру. За словами львівського науковця В. Здоровеги, портретне інтерв'ю «це розмова журналіста з відомою або просто обізнаною в якійсь справі особою переважно на значущу тему, призначена для оприлюднення в мас-медіа у формі запитань-відповідей» [1]. Рідше зустрічаються портретні інтерв'ю із «простими людьми», які повинні щось ілюструвати або бути дуже типовими. Велике навантаження несуть і візуальні деталі, особливості мови героя – словом, те, що формує індивідуальність і повинне бути неодмінно передано читачу. Крім того, інтерв'ю-портрет – це різновид інтерв'ю, метою якого є всебічне розкриття особистості співрозмовника. Цей вид інтерв'ю має залишити враження у глядача, що залишилася невелика таємниця про відомого героя. Це спонукатиме до створення інтриги та бажання знову переглядати схожі інтерв'ю з цією

особистістю. Таке інтерв'ю для медійника – це, з одного боку, спосіб отримання інформації шляхом безпосереднього спілкування з людиною, а з іншого – публіцистичний жанр у вигляді бесіди чи діалогу, у якому журналіст дає змогу відомій особі розповісти про себе та важливі факти з її життя [2].

Дослідниця Н. Симоніна зазначає, що «мета портретного інтерв'ю створити образ героя, розкрити його характер. Насправді портретний тип інтерв'ю неможливий без запитань інформаційного характеру, без запитань про ставлення героя до тих чи тих фактів, як в аналітичному інтерв'ю. Портретне інтерв'ю є синтезом інформаційного та аналітичного типів, додає запитання особистісного, біографічного характеру» [3].

Дослідженням портретного інтерв'ю займалися: Н. Богданов, М. Василенко, Б.В'яземський, В. Здоровага, М. Кім, О. Чекмишев та інші. Науковець М. Кім виокремлює портретне інтерв'ю у чотирьох різновидах: подієве, біографічне, ювілейне та політичне. Фахівці виділяють такі ознаки предметного інтерв'ю:

1. *Розкриття персоналії*: спрямоване на показ характеру, думок, поглядів та інших особистісних якостей людини, а також на детальне вивчення її життєвого шляху.
2. *Невимушеність*: журналістам важливо створити атмосферу розслабленості та довіри під час портретного інтерв'ю.
3. *Емоції*: відображення відчуття та переживань респондента.
4. *Використання цитат*: вони дозволяють респонденту висловити свої думки та переживання у власних словах.
5. *Персонаж у центрі уваги*: зазвичай ставить на перший план самого респондента як центрального персонажа матеріалу.
6. *Глибина*: портретне інтерв'ю у журналістиці зазвичай має глибину та деталізацію, що дозволяє детальніше розглянути та проаналізувати персоналію респондента.
7. *Формат матеріалу*: різні формати, від матеріалів у газетах та журналах до інтерв'ю на телебаченні та радіо.
8. *Жанр*: портретне інтерв'ю може бути складовою різних жанрів журналістики, включаючи репортажі, довідкові матеріали та інші.
9. *Суб'єктивність*: зазвичай ставить на перший план взаємодію з респондентом та його сприйняття. Це може впливати на тон і стиль матеріалу, а також на спосіб подання інформації.
10. *Ілюстрації*: часто супроводжується ілюстраціями, що дозволяє читачам краще уявити розповідь респондента та підкреслити її ключові моменти.

«Це ніхто не буде дивитись» – медіапроект, який було створено 1 січня 2023 року Еммою Антонюк. Він має формат інтерв'ю з відомими українськими особистостями. Авторка відносить свої роботи до жанру складної розмови і вважає, що інтерв'ю не мають бути дошкою пошани [4]. Широкої популярності набув після виходу інтерв'ю з народним артистом України Іво Бобулом, яке викликало в ЗМІ низку обговорень на тему сексизму, різниці між поколіннями та недоторканості зірок. Назва проекту є іронічною, оскільки нібито контент, де говорять про літературу вважається таким, який не дивляться. Тому дівчина назвала свій проект саме так, щоб спростувати цей міф [5].

Емма Антонюк – українська журналістка, громадська діячка, блогерка. Авторка YouTube-проекту «Це ніхто не буде дивитись!» та співавторка проекту «Палає» [6], [7]. Раніше Емма була журналісткою програми «Вікна-Новини» на телеканалі СТБ, де заснувала рубрику «Книжка від зірки», присвячену відомим громадянам України, які діляться своїми враженнями про книжки [8]. Медійниця підтримує «закон про мову» і дерусифікацію українського простору. Є прихильницею фемінізму та введення уроків сексуальної освіти. Постійна колумністка порталу «Гендер в деталях», де пояснює

важливість фемінітивів, побудови «інституту репутації» в Україні та розуміння особистих кордонів й критикує гендерні стереотипи.

Інтерв'ююваними Емми є українські культурні або громадські діячі, які так чи інакше можуть бути пов'язані з книжковою сферою. Як каже сама медійниця, в її інтерв'ю «завжди будуть бесіди про важливі книжки» [9]. У списках гостей вже зазначаються відомі нам Макс Кідрук, Марія Берлінська, Ілларіон Павлюк, Антон Мартинов, Іво Бобул, Спартак (Олександр) Суббота, Ірина Фаріон та Маріам Найєм.

З усіма своїми співрозмовниками жінка спілкується невимушено, тим самим привертаючи прихильність останніх до себе й різнобічно їх розкриваючи. Мовлення журналістки чітке, немає помилок у вимові, побудові думок чи речень. Зрідка можуть бути присутні діалектизми, але їх не надто багато. Інтерв'юерка не боїться висловлювати власну думку, навіть якщо вона різко протилежна позиції інтерв'ююваного, але завжди робить це ввічливо, не переступаючи етичні рамки; не зважаючи на те, що потрібно слухати гостя та доносити його думку, жінка вміє чітко вибудовувати особисті кордони, не порушуючи при цьому етичних та професійних норм.

Із засобів невербального спілкування присутня стримана жестикуляція руками та активна міміка обличчя, що демонструє обізнаність у темі чи питанні та небайдужості до них, що також здатне привернути прихильність гостя. Дівчина не порушує особистих кордонів своїх співрозмовників, поводить себе у кадрі стримано, але не скуто.

У інтерв'ю є баланс відкритих та закритих запитань. Також часто присутні персональні та уточнюючі запитання. Проте, оскільки проєкт позиціонує себе як *hardtalk*, то тут допускаються відхилення від норм проведення інтерв'ю, як-от схема «запитання-відповідь». Формат розмови є одним із чинників довіри до журналістки, що зумовлює широкий виклад власних думок, якими б суперечливими вони не були. Формулювання запитань складне для сприйняття пересічним глядачем, адже озвучувати його журналістка може кілька хвилин, додаючи при цьому деколи зайві деталі (як для стандартного журналістського запитання), до прикладу факти з власної біографії. Через це увага розсіюється.

Одяг інтерв'юерки відповідає журналістським нормам. Стиль Емми лаконічний: найчастіше це стримані кольори (переважає чорний), класичні фасони та нюдовий макіяж. Деколи присутні спокійні принти (смужка або клітинка), прикраси з етнографічними мотивами та у вигляді брошок, кулонів та сережок. Зачіска: пучок або хвіст. Певну структуру створюють кучері.

Хронометраж звичайний як для ютуб-інтерв'ю. В середньому це 1 год. 30 хв. Це найбільш оптимальна тривалість, адже глядач не сильно стомлюється від інформації та може ефективно її засвоїти. Найдовше тривало інтерв'ю з Ілларіоном Павлюком – 2 години, найменше ж – з Іво Бобулом: всього 43 хвилини (позаяк той покинув зйомки з власного бажання).

Прев'ю відеороликів виконані в одному стилі та кольоровій гамі: це зображення Емми та її гостя й коротка цитата, яка заохочує переглянути це інтерв'ю. Портретність цитати прослідковується у прев'ю до інтерв'ю зі Спартаком (Олександром) Субботою, оскільки зображує не лише його зовнішні риси або діяльність, а й самосприйняття. Схожа ситуація в розмові із Маріам Найєм та Іриною Фаріон, що правда в останньої зображується погляд на конкретні соціальні речі, а не самовідчуття у соціумі.

В деяких інтерв'ю присутня реклама. Про це також повідомляє сама платформа «Ютуб». До прикладу, в матеріалі з Іво Бобулом Емма рекламує книжку «Чотири тисячі тижнів. Тайм-менеджмент для смертних» від Олівера Беркмена. За словами жінки, видавництво «Лабораторія», яке й переклало вище згадану книгу українською, є

партнером її проекту. Хоча, як зазначається у описі до відео, контент Ютуб-каналу не монетизується [10].

Унікальність цього продукту полягає в тому, що у кожному інтерв'ю так чи інакше піднімається тема книг: обговорюється сюжет, Емма дарує їх гостям або просто мимоволі згадується у декількох словах. Це показує, що самопозиціонування даного продукту дійсно справджується.

Портретне інтерв'ю на платформі «Ютуб» відрізняється від телевізійного своєю щирістю та меншою формальністю. Якщо на телебаченні обов'язковим фактором є дотримання журналістських стандартів, то у Інтернеті це не настільки важливо, адже увагу та зацікавленість читача привертають емоції та зв'язок між журналістом і гостем, а не дотримання стандартів. Матеріали каналу «Це ніхто не буде дивитись» є хорошим прикладом портретного інтерв'ю, адже через розмову з авторкою проекту, а не через відповіді на запитання персонажі широко та різнобічно розкриваються.

Список використаної літератури

1. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: підр. Львівський національний університет імені Івана Франка. 2-е вид., перероб. і доп. Львів: ПАІС, 2004. 268 с.
2. Техніка інтерв'ю: зб. навч. матеріалів / за ред. А. Лазаревої, С. Тарана. К. : Інститут масової інформації, 2003. 120 с.
3. Симоніна Н. Класифікація сучасного телевізійного інтерв'ю. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород, 2012. № 27. С. 180–184.
4. Від телебачення до YouTube-інтерв'юерів: як змінюються майданчики для подачі актуальної інформації. Провсе (укр.). 9 березня 2023. URL: <http://surl.li/ghkeb> .
5. Сексизм Іво Бобула чи хайп Емми Антонюк: все про скандал артиста і ведучої. 24 Канал. URL: <http://surl.li/ghekj>.
6. Співак Іво Бобул пішов з інтерв'ю з Еммою Антонюк, жбурнувши книгу «4000 тижнів». Це підвищило попит на видання мінімум у п'ять разів — Forbes.ua. forbes.ua (укр.). 3 березня 2023. URL: <http://surl.li/ghekz> .
7. Емма Антонюк – біографія, фото, новини, публікації. URL: https://nv.ua/ukr/opinion_author/emma-antonyuk.html .
8. Емма Антонюк. URL: <https://vikna.tv/by/emma-antonyuk/> .
9. Це Ніхто Не Буде Дивитись/Про канал. URL: <https://www.youtube.com/@emma.hardtalk/about> .
10. Іво Бобул: слава в тік-тоці, буковинське дитинство, ставлення до жінок/Це ніхто не буде дивитись. URL: <http://surl.li/ghelz> .